

denne Erstatning skulde være, og hvorledes den skulde udredes. At der bør gives „Bederlag“ eller „Erstatning“ har jeg for mit Bedkommende vedkjendt mig baade i Landbocommissionen, i flere offentlige Udtalelser ligeoverfor mine Bølgere og sidst som Medlem af det Udvalg, hvis Betænkning her foreligger, og fra dette Ord vil jeg ikke vige bort. Det er mig hjært baade af mine ærede Ven og Nabo idag og af den ærede Rigsdagsmand for Bræstv Amts 2det District (Schack), som selv hver for sig have stillet Ændringsforslag, at have hørt udtalt, at de netop ikke ere gaaede ud fra Erstatning, netop ere gaaede ud fra Ikke-Erstatning, thi af Flere, som tvøvrigt stemme sammen med dem, har jeg dog hørt udtale, at det var Erstatning, som derved blev givet; men det er det netop ikke. Begrebet „Erstatning“, saaledes som jeg opfatter det, vil sige at give Noget for Noget, at sætte noget Bestemt, noget Virkeligt istedetfor det, som tages bort, og man kan derfor ikke tale om Erstatning naar f. Ex. den aarlige Skattelettelse, som bortfalder, er 100 Rbd. og man ophæver den enten paa den Maade, at den i et Tidrum af 12 Aar falder bort i 4 Terminer hver Gang med $\frac{1}{3}$, eller og hæver den paa den Maade, at den strax borttages, og derfor giver Godtgjørelse i den aftagende Rente, der i Lobet af en 15 til 16 Aar ophører; det er, — om man vil, paa en kempelig Maade — at tage, men det er ikke at give Bederlag. Mit Ændringsforslag ligger saa at sige midt mellem Regjeringens Forslag og det af Udvalgets Majoritet stillede, idetmindste havde jeg troet dette, indtil jeg idag af den høitærede Finantsminister er bleven underrettet om, at det ikke er saa, idet jeg virkelig har formeent at det af mig stillede Ændringsforslag var det, som laa Regjeringens Forslag nærmest. Forskjellen mellem mit og Regjeringens er, at der i Regjeringens foreslaaes en Erstatning i $3\frac{1}{2}$ pCt. rentebærende Obligationer med Amortisation, og at der i mit Forslag foreslaaes Erstatning i 3 pCt. rentebærende Obligationer uden Amortisation. Den ærede Finantsminister har søgt en væsentlig, en meget væsentlig Afvigelse mellem mit Forslag og Regjeringens netop i, at jeg ikke er gaaet ind

paa Amortisationen, hvortilmod han har søgt Grunden til, at det ligger længer borte fra Regjeringens end Fleertallets deri, at jeg foreslaaer 3 pCt. i Obligationer istedetfor at Fleertallet foreslaaer 4 pCt. Jeg har i begge Henseender ikke alene, som jo naturligt er, confereret med den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning), men jeg har desuden raadført mig med et specielt sagkyndigt Medlem her af, Forsamlingen, den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te District (David) og er derved ikke blot bleven yderligere bestyrket, men, indtil jeg hører Beviser for det Modsatte, fuldkommen overtydet om, at de 3 pCt. Obligationer er baade for Staten og Ihændehaveren et heldigere Bederlagsmiddel end 4 pCt., og at Amortisationen ikke i og for sig idetmindste ikke i en lang Række af Aar vil kunne have betydelig Indflydelse paa Verdien af disse Obligationer eller nogen synderlig anden end paa de 4 pCt. Jeg vil imidlertid haabe, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te District (David) vil i Sagens Interesse oplyse Forsamlingen herom, og da hans Ord i denne Sag naturligvis har ligesaa stor Vægt som mit Ord har en ringe, skal jeg ikke gaae videre ind paa denne Deel af Spørgsmaalet. Hvad den anden og for mig den væsentligste Afvigelse mellem mit Forslag og Majoritetens, til hvilket sidste Forslag den høitærede Finantsminister, som det forekommer mig, paa Regjeringens Vegne sluttede sig, angaaer, Afskillelsen nemlig mellem complete og ucomplete Hovedgaardsbesiddere, da skal jeg tillade mig om dette Punkt at yttre nogle saa Bemærkninger. Den ærede Majoritet siger i sin Betænkning, at der baade i Lovgivningen selv og i Sagens Natur ligger en god Grund til en saadan Afskillelse; jeg har ikke kunnet indsee dette. At Lovgivningen længe efter at Skattelettelsen blev indført gav endeel Hovedgaardse Ret til at bortsalge det til samme hørende Bøndergods ned under 200 Tønder Hartkorn, uden at deres Skattelettelser derved blev dem betaget, forekommer mig ikke at give de saaledes begunstigede Hovedgaardse nogen særegen Ret fremfor de andre Besiddere af privilegeret Hartkorn til Bibeholdelse af Skattelettelsen eller til udelukkende Bibeholdelse